

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. október 16.

FÖLDRAJZ

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

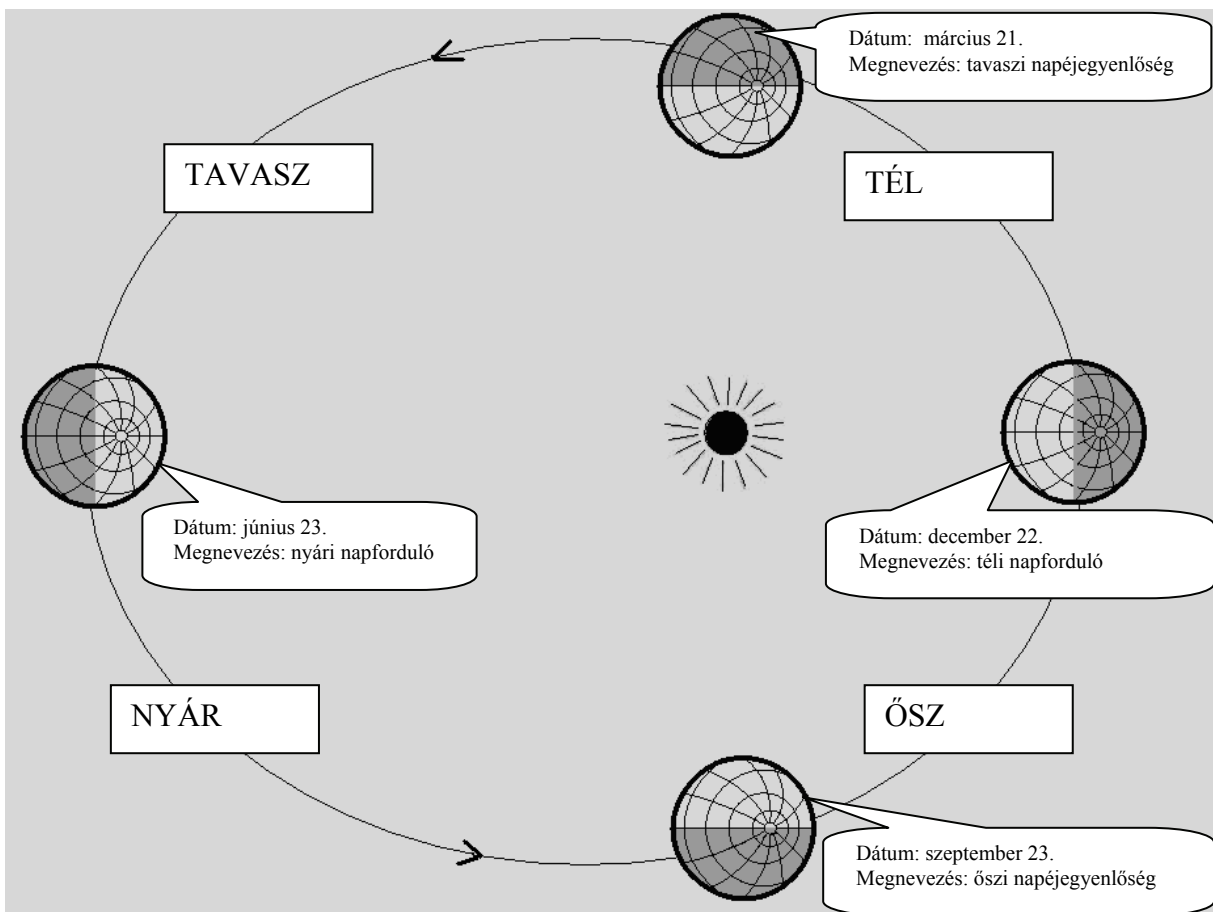
---

1. FELADAT

- a) Bekarikázva: 2. 1 pont
1 pont
- b) 1 pont
 1. a szintvonalast 1 pont
 2. az árnyékolásost 1 pont
2 pont
- c) Gömbfelületet ábrázolunk síkban, ami torzuláshoz vezet. 1+1 pont
Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
2 pont
- d) Területtartó vetület /szögtartó vetület / bizonyos irányban távolságtartó 1 pont
Bármelyik említése elfogadható.
1 pont

Összesen 6 pont

2. FELADAT

- a) *Minden helyes dátum 1 pont.* 1+1+1+1 pont
Minden helyes megnevezés 1 pont. 1+1+1+1 pont
Minden helyesen beírt évszak 1 pont. 1+1+1+1 pont
12 pont

Megjegyzés: A nevezetes dátumok esetében +/-1 napos eltérés is elfogadható.

- b) Aláhúzva: csillagászati 1 pont
1 pont
- c) Fél évig nappal, fél évig éjszaka van. 1 pont
1 pont
- d) 66,5° 1 pont
1 pont
- e) Kepler 1 pont
1 pont
- f) Bekarikázva: 2. 1 pont
1 pont

Összesen 17 pont

3. FELADAT

Idő	Időszak	Kor
ÚJIDŐ	NEGYEDIDŐSZAK	HOLOCÉN
		PLEISZTOCÉN e
	HARMADIDŐSZAK	PLIOCÉN
		MIOCÉN
		OLIGOCÉN
		EOCÉN
		PALEOCÉN
KÖZÉPIDŐ	KRÉTA 3	
	JÚRA f	
	TRIÁSZ	
ÓIDŐ	PERM	
	KARBON 1	d g
	DEVON	
	SZILÚR 2	b
	ORDOVICIUM	
	KAMBRIUM	
ELŐIDŐ		
ÓSIDŐ		

- a) A vonalra írt minden helyes válasz 1 pont. 1+1+1+1+1+1 pont
6 pont
- b) A négyszögbe írt minden helyes sorszám 1 pont. 1+1+1 pont
3 pont
- c) A körökbe írt minden helyes sorszám 1 pont. 1+1+1+1+1+1+1 pont
7 pont

Összesen 16 pont

4. FELADAT

- a) tartósan egyirányba fújó szelek (sarki-szelek, nyugatias szelek, passzát szelek együttes megnevezése is elfogadható.) 1 pont
kontinensek eltérítő szerepe /a kontinensek fekvése 1 pont
2 pont
- b) A, B, D, H, G, F 1+1 pont
Bármely kettő említése elfogadható 2 pont
- c) ÉK-i passzátszél /Afrika és Európa elhelyezkedése 1 pont
1 pont
- d) C: Kuro-shio-áramlás 1 pont
H: Labrador-áramlás 1 pont
2 pont
- e) Egy adott hely középhőmérsékletének eltérése a szélességi kör átlagától. 1+1 pont
Az adott hely középhőmérséklete magasabb, mint a szélességi körön várható. 1 pont
Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
C vagy E 1 pont
4 pont

Összesen 11 pont**5. FELADAT**

- a)
1. fajhő 1 pont
  2. beltenger /interkontinentális tenger 1 pont
  3. peremtenger 1 pont
  4. hullámtörés 1 pont
  5. tengerjárás /árapály jelenség 1 pont
- 5 pont
- b)
1. nagy tömegű áru szállítható/ olcsó/ a legkevesebb energia kell 1 tonna elszállításához. *Bármelyik két válasz elfogadható.* 1+1 pont
  2. lassú 1 pont
  3. Rotterdam / Europort 1 pont
  4. kőolaj 1 pont
- 5 pont

Összesen 10 pont**6. FELADAT**

- a) Az északi félgömbön. 1 pont
Mert az északi félgömbön a N, D, J, F hónapokban / téli hónapokban kisebb a napsütéses órák száma, mint a nyáriakban. 1 pont
2 pont
- b) A mérőállomás száma: 6 1 pont
Itt a legnagyobb a napsütéses órák száma, ezért itt lehet a legkevesebb csapadék 1 pont
2 pont

- c) A mérőállomás száma: 1 1 pont
 Itt a legkisebb a napsütéses órák száma, ezért itt a legtöbb a felhőzet 1 pont
2 pont

- d)
1. A tenyészidőszak napi középhőmérsékleteinek összege. 1 pont
  2. A (szabadföldi) növénytermesztésre alkalmas fagymentes időszak. 1 pont
- 2 pont

Megjegyzés: a) az ellentett megfogalmazás is elfogadható; b), c) és d) esetében másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 8 pont

7. FELADAT

- a) víz / vízpára / nedvesség 1 pont
 A levegőből. 1 pont
 A hideg üveg lehűti a környezetében lévő levegőt, amely telítetté válik tovább hűl és kicsapódik belőle a fölösleges vízgőz. 1+1+1 pont
Másképp megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
 harmat / talajmenti csapadék 1 pont

6 pont

- b)
1. nő 1 pont

1 pont

- c) csökken, nő (emelkedik) / nő (emelkedik), csökken 1+1 pont
Bármelyik sorrend helyes lehet a feladat értelmezésének függvényében.

2 pont

Összesen 9 pont

8. FELADAT

- a) Európa déli részén 1 pont

Mert a mediterrán éghajlat nyara száraz/ a passzátszél leszálló ágának hatása miatt 1 pont

nyáron Európa déli részén kevés a csapadék. 1+1 pont

Övezet: mérsékelt, öv: meleg mérsékelt 1+1 pont

4 pont

- b)
1. tundra éghajlat 1 pont
 Aláhúzva: Európa, Észak-Amerika, Ázsia 1+1+1 pont
  2. valódi mérsékelt öv 1 pont
 Aláhúzva: Ázsia, Európa, Dél-Amerika 1+1+1 pont

8 pont

Összesen 12 pont

9. FELADAT

- a) A talaj a földkéreg legfelső, laza szerkezetű, termékeny rétege. 1 pont

1 pont

- b)

Talajszint	A jellemző sorszáma	X
A	2.	X
B	3.	
C	1.	

1+1 pont

1 pont

1 pont

Aláhúzva: fekete

1 pont

5 pont

- c)

1. szürke erdőtalaj / podzol 1 pont
2. laterittalaj /trópusi vörösföld 1 pont
3. feketeföld / mezőségi talaj / csernozjom 1 pont
4. barna erdőtalaj 1 pont

4 pont

Összesen 10 pont**10. FELADAT**

Városövek	A városöv jele a térképen	A városövhöz tartozó állítás sorszáma
<i>belső lakóöv</i>	B	3
<i>Belváros /city</i>	D	1, 2
<i>külső lakóöv</i>	E	5
<i>külső munkahelyöv</i>	C	4, 6

- a) Minden helyesen beírt betű 1 pont.

4 pont

- b) Minden helyesen beírt sorszám 1 pont.

6 pont

- c) A

1 pont

Összesen 11 pont**11. FELADAT**

- 1.

- a)

1. europid 1 pont
2. negrid 1 pont
3. mongolid 1 pont

3 pont

- b) ausztralizid / veddo ausztralizid 1 pont

1 pont

- c) gyarmatosítás 1 pont

1 pont

- d) rabszolgakereskedelem / munkaerő az ültetvényekre 1 pont
1 pont
- e) túlnépesedés / munkalehetőség hiánya / alacsony életszínvonal 1 pont
1 pont
- 2.
- a)
1. USA 1 pont
2. Európai Unió 1 pont
- munkalehetőség, magasabb bérek, magasabb életszínvonal, politikai stabilitás, demokratikus berendezkedés, gazdasági fejlettség
- Bármelyik kettő megnevezése elfogadható.* 1+1 pont
4 pont
- b)
1. Dél-Amerika 1 pont
2. Afrika 1 pont
2 pont

Összesen 13 pont
12. FELADAT

1. Európa
2. Észak-Amerika (az 1. és 2. számú megoldás felcserélhető)
3. Atlanti
4. északi
5. Csendes
6. Ázsia
7. Indiai
8. Szuezi
9. Afrika
10. kőolaj

Minden helyes megoldás 1 pont.

Megjegyzés: A német nyelvű feladatsor esetében nyelvtani ok miatt: 3. északi, 4. Atlanti

Összesen 10 pont
13. FELADAT

- a)
1. Balaton-felvidék
  2. Tihanyi-félsziget
  3. Tapolcai-medence
  4. Bakony
- Minden helyes válasz 1 pont.*

4 pont

b)

- A: Veszprém
 B: Várpalota
 C: Balatonfüred
 D: Siófok
 E: Keszthely
 F: Ajka

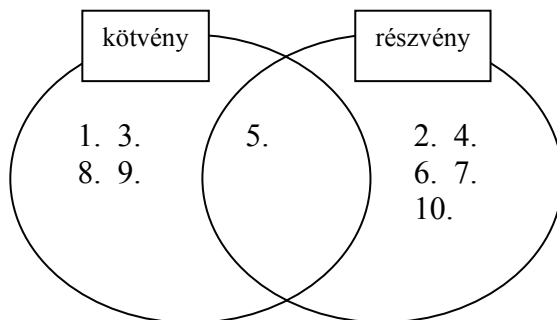
Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

- c) bauxit 1 pont
1 pont
- d) középidő 1 pont
1 pont
- e) tanúhegyek 1 pont
1 pont
- f) vetődés 1 pont
1 pont

Összesen 14 pont
14. FELADAT

a)

Minden helyes szám 1 pont.

10 pont

b)

1. C
2. A
3. D
4. C
5. A

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

Összesen 15 pont
15. FELADAT

a)

Városnév	Betű	Városnév	Betű	Városnév	Betű
Dnyetropetrovsk	D	Donyeck	F	Kijev	C
Csernobil	A	Minszk	X	Ungvár	B
Beregszász	E	Chişinău	G	Galați	H
Constanța	I	Odessza	X	Tallinn	X

Minden helyes válasz 1 pont.

12 pont

- b) a: Dnyeper 1 pont
 b: Duna 1 pont

2 pont

- c) Aláhúzva: Délkelet-Európa 1 pont

Megjegyzés: Románia térképen való szereplése miatt Közép-Európa is elfogadható.

1 pont

-
- d) A, D, F, G 1+1+1+1 pont
4 pont
- e) Csernozjom /feketeföld / mezőségi talaj 1 pont
1 pont
- Összesen 20 pont**

16. FELADAT

- a)
- A: Panama
  - B: Venezuela
  - C: Bolívia
  - D: Nicaragua
- Minden helyes válasz 1 pont.*
- 4 pont
- b)
- 1. Buenos Aires
  - 2. São Paulo
  - 3. Rio de Janeiro
  - 4. Caracas
- Minden helyes válasz 1 pont.*
- 4 pont
- c)
- 1. I
  - 2. H
  - 3. I
  - 4. I
  - 5. H
  - 6. H
  - 7. H
  - 8. I
  - 9. I
  - 10. I
- Minden helyes válasz 1 pont.*
- 10 pont
- Összesen 18 pont**

A feladatlappal elérhető összes pontszám: 200 pont